

Kampioenschap heggenvlechten Haarzuilen, 13 januari 2019

Jurytoelichting op de resultaten

Beste deelnemers,

Dank voor jullie deelname aan het 6^e kampioenschap *Heggenvlechten voor ons erfgoed*. In totaal hebben 29 personen deelgenomen verdeeld over 16 teams. Twee teams namen zonder mededinging deel aan de wedstrijd. De jury werd gevormd door Louis Dolmans (voorzitter stichting Heg&Landschap) en Lex Roeleveld.

Deelnemers mochten zelf hun vlechtstijl kiezen. De beoordelingscriteria zijn hetzelfde voor alle teams, ongeacht de wijze van vlechten, en spitsen zich toe op 4 criteria die bij de beoordeling even zwaar wegen, te weten:

- Veedichtheid
- Kaptechniek
- Structuur/stevigheid
- Algemeen voorkomen.

We hadden te maken met een meidoornheg van circa 10 jaar oud, 4-5 meter hoog en geplant in een dubbele rij. Wellicht is dit laatste de reden waarom dit jaar de meeste teams (12) kozen voor het gebruik van staken en binders en 4 teams voor de Maasheggenstijl gingen. Bij de beoordeling is onderscheid gemaakt tussen ervaren (top klasse) en minder ervaren (open klasse) teams. Top klasse teams vlochten 7 meter, open klasse teams 6 meter. Het winnende team van de open klasse zal volgend jaar in de top klasse uitkomen.

De beoordeling van de 14 wedstrijd teams is in bijgaande tabel te vinden. De verschillen zijn soms miniem wat ook gold voor de best scorende teams.

Het is vaak een wat plichtmatige mededeling “de kwaliteit is beter dan vorig jaar”. De kwaliteitsverbetering was dit jaar zeer duidelijk te zien. De hele lengte van de heg bekijkend (zie foto's) valt op dat het vlechtwerk er mooi en goed uitziet. De heggen zijn veekerend, het kapwerk wordt heel duidelijk beter. Wij schrijven dit toe aan toegenomen ervaring met het met het gebruik van bijlen en aan meer ervaring in het algemeen. De gevlochten heggen zijn in de meeste gevallen robuust en het beeld, de afwerking worden beter. Bezoekers waren aangenaam verrast en Natuurmonumenten is heel erg blij met het resultaat.

Een paar kritische opmerkingen zijn er wel te maken. We zullen de in onze ogen belangrijkste punten van verbetering hier vermelden:

- De onderzijde van de heg dient met takken bedekt en gesloten te zijn. Dit beschermt jonge scheuten tegen vraat door vee of wild en biedt diverse diersoorten bescherming en nestmogelijkheid. Hoe breder hoe beter gaat overigens niet op want er moet voor een goede hergroei wel licht op de stamvoeten vallen.
- De kaptechniek was over het algemeen goed, hoewel hier en daar wel een stam gesneuveld is, kapvlakken onnodig lang waren of niet glad genoeg. Let er ook op dat de hak wel minimaal 5 cm hoog moet zijn en dus niet te laag moet worden afgezaagd/gekapt.
- Punt van verbetering voor veel deelnemers is de opbouw van de heg. Een gelegde heg dient stevig te zijn, de gelegde stammen en takken moeten daarom niet slechts simpelweg op elkaar gelegd te worden, maar elkaar kruisen en takken moeten in elkaar grijpen. Levende staanders of staken dienen dit geheel extra te verstevigen en niet als losse palen in de heg te staan. Het verdient aanbeveling de gewenste structuur gaandeweg op te bouwen en niet pas aan het eind. De zijkanten dienen enigszins schuin afgewerkt te zijn (A-vorm). Een belangrijk punt van aandacht.
- Punt van onnodige ergernis zijn de overgangen van 2 hegdelen. Te veel deelnemers hebben hun eerste struiken sterk ingekort waardoor de burenen met een kaal hegdeel bleven zitten. Volgend seizoen gaat de jury hiervoor bij 'de dader' puntaftrek in rekening brengen want door deze praktijk wordt het buurtteam benadeeld.
- Tot slot, het oog wil ook wat. De afwerking liet hier en daar te wensen over, terwijl de ware meesters een harmonieus, regelmatig beeld weten te scheppen. Daarvan hebben we overigens enkele mooie voorbeelden gezien.

Er zijn dus punten om aan te werken, en dat geldt voor ons allemaal want we kunnen nog beter. De groei van het aantal gildeleden en de belangstelling van heggenvlechters om aspirant te worden is wat dat betreft een goed teken. Als jury willen wij ook elke keer een stapje vooruit zetten: zo scherp mogelijk de beoordelingscriteria omschrijven, zo goed mogelijk de sterke en minder sterke punten van het werk van de deelnemers aangeven en achteraf duidelijk rapporteren zodat iedereen er iets van kan opsteken.

Op zondag 24 februari organiseert de Vereniging voor heggenvlechten met het gilde van heggenvlechters een vlechtdag in Schalkwijk (Utr.). Op zondag 10 maart is het NK Maasheggenvlechten in Beugen (Boxmeer). Hopelijk tot dan. Kijk voor meer info op www.hegenlandschap.nl en/of www.verenigingvoorheggenvlechten.nl.

Louis Dolmans en Lex Roeleveld

Bemmel / Wageningen, 20 januari 2019